

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över betänkandet **Våld i nära relationer – en folkhälsofråga Förslag för ett effektivare arbete (SOU 2014:49)**

Utifrån de intressen som jag har att bevaka för Åklagarmyndigheten ställer jag mig positiv till förslaget.

Härutöver lämnas följande synpunkter.

3.7 Målsägandebitråde vid brott i nära relation ska vara särskilt lämpade för uppdraget

Det är självklart viktigt att samtliga aktörer i rättsprocessen är lämpade för sin uppgift. Målsägandebitrådet har en viktig roll och utgör ett viktigt stöd för målsäganden. Jag välkomnar därför förslaget att endast den som är särskilt lämpad för uppdraget som målsägandebitråde ska utses.

6.9.1 Skärpt straffskala för överträdelse av kontaktförbud

Jag ställer mig positiv till den föreslagna ändringen och delar uppfattningen att en straffskärpning avseende överträdelse av kontaktförbud bör ske. Jag anser att det är positivt att det straffbara området genom den föreslagna ändringen utökas på så sätt att vissa gärningar som i dag bedöms som ringa och därmed straffria kommer att utgöra straffbara ringa överträdelser. Det finns dock en uppenbar risk att den föreslagna ändringen inte får det genomslag som är önskvärt. Vissa gärningar som i dag bedöms som överträdelse av kontaktförbud och där påföljden bestäms till böter kommer med den föreslagna ändringen att bedömas som straffbar ringa överträdelse. Avgörande för om den föreslagna ändringen kommer att leda till önskad straffskärpning eller inte är var gränsen mellan ringa överträdelse och brottet av normalgrad kommer att gå. Många av de överträdelser som i dag föranleder böter som påföljd består av kontakter som till sitt innehåll synes neutrala eller till och med vänliga, exempelvis gratulationshälsningar, middagsinbjudningar, vänförfrågningar på sociala medier mm. Detta är dock kontakter som för skyddspersonen kan

upplevas som mycket påfrestande och innebär ofta ett uppenbart lagtrots och en nonchalans inför myndighets beslut, speciellt om beteendet upprepas. Jag anser inte att det ska överlåtas till rättstillämpningen hur dessa situationer ska bedömas utan att det i lagens förarbeten uttryckligen bör anges att dessa situationer typiskt sett utgör överträdelser av normalgraden.

Jag konstaterar att det enligt förslagets lydelse ska dömas till ansvar för ringa överträdelse av kontaktförbud om kontakten inte kan anses klart ursäktlig. Enligt 1 § kontaktförbudslagen omfattar ett kontaktförbud inte kontakter som med hänsyn till särskilda omständigheter är uppenbart befogade. Det framgår inte av betänkandet om uttrycken ”kontakten inte kan anses klart ursäktlig” och ”kontakter som med hänsyn till särskilda omständigheter är uppenbart befogade” innebär någon skillnad i betydelse. Det är önskvärt med ett klagörande i detta avseende.

6.9.2 Längre giltighetstid för kontaktförbud avseende gemensam bostad

Jag har inget att invända emot förslaget men ser heller inte något större behov av den föreslagna ändringen. Jag vill dock peka på att syftet med kontaktförbud avseende gemensam bostad är att under den tid kontaktförbudet löper ge möjlighet att lösa boendesituationen. Ett kontaktförbud avseende gemensam bostad ställer ofta krav på skyddspersonen att agera för att lösa situationen, genom att t.ex. ansöka om kvarsittanderätt eller skaffa annat eget boende. Att förbudstiden inte sätt längre än två månader kan innebära en möjlighet att kontrollera att några åtgärder under denna tid vidtagits. Om åtgärder vidtagits men ännu inte lett till att boendesituationen lösts kan detta utgöra skäl till att kontaktförbudet avseende gemensam bostad ska förlängas. I dag är den maximala förlängningstiden två veckor i taget. Jag ser egentligen av rättssäkerhetsskäl större anledning att förlänga den maximala förlängningstiden till en månad än att förlänga den ursprungliga maximala förbudstiden.

Fråga som inte har behandlats i betänkandet

Expediering till vårdnadshavare av interimistiskt beslut om särskild företrädare

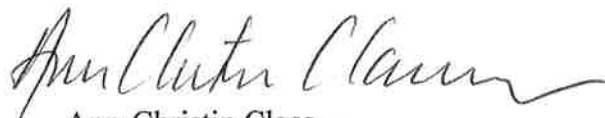
Enligt 2 a § förordning (1999:998) om särskild företrädare för barn får domstolen underlåta att expediera beslutet till dess att det kan ske utan men för utredningen. Expedieringen får dock aldrig ske senare än fjärde vardagen efter det interimistiska beslutet. Bestämmelsen att expediering ska ske senast fjärde vardagen efter det interimistiska beslutet, oavsett om detta är till men för utredningen eller inte, medför mycket stora problem och innebär i vissa fall att

övergrepp mot barn inte kan utredas. Problem uppstår när barnet inte kan inställas till planerade polisförhör, t.ex. därför att barnet på grund av sjukdom eller annan orsak inte kommer till förskola eller skola. I dessa fall kommer alltså vårdnadshavare/den misstänkte att underrättas innan syftet med det interimistiska förordnandet har uppnåtts. Bestämmelsen att expediering aldrig får ske senare än fjärde vardagen efter det interimistiska beslutet bör därför utgå.

I detta ärende har vice riksåklagaren Kerstin Skarp beslutat. I ärendets handläggning har också vice överåklagare Mikael Björk deltagit. Kammaråklagare Ann-Christin Claesson har varit föredragande.

Kerstin Skarp
Vice riksåklagare

Ann-Christin Claesson
Föredragande